

Motion till riksdagen

1988/89:U607

av Ines Uusmann m. fl. (s)

Svenska företags verksamhet i Sydafrika

Då handelsförbudslagen trädde i kraft 1 oktober 1987 trodde många att de svenska investeringarna skulle dras tillbaka eller i vart fall begränsas. Också signaler från näringslivet tydde på detta. Men de flesta företagen har inte brytt sig om den starka opinion både i Sverige och i Sydafrika som krävt att förbindelserna skulle upphöra eller i vart fall starkt minska. Nu t.o.m. ökar de svenska Sydafrikaföretagen sitt engagemang i Sydafrika. Eller som regeringen i sin skrivelse till riksdagen 1988/89:64 konstaterar: "...Av kommerskollegiets redovisning framgår bl.a. att företagens omsättning ökat liksom antalet anställda. Detta är faktorer som rimmar illa med de långtgående sanktionsåtgärder som vi vidtagit mot Sydafrika och som bl.a. innefattar förbud mot investeringar, tekniköverföring och handel..."

Riksdagen har stiftat en rad lagar vars syfte är att minimera de svenska företagens roll i Sydafrika. I stället expanderar de svenska sydafrikaföretagen.

Regeringen beslutade 1988-08-15 att föreslå att tullverket får ökade befogenheter i övervakningen av lagen om förbud mot handel med Sydafrika och Namibia. I samband med beslutet meddelade UD:s handelsavdelning att tullverket också kommer att få ökade resurser för att effektivt kunna övervaka handelsförbudets tillämpning.

Detta stämde väl överens med uppfattningen att en ineffektiv lag internationellt snarast är en belastning då det gäller att uppnå internationella bindande sanktioner mot Pretoriaregimen. Sverige har genom att gå i spetsen med eget handelsförbud tagit på sig en nyckelroll i det internationella samordningsarbetet. Att i detta läge inte genomföra en effektiv kontroll i det egna landet kan motverka syftet med lagstiftningen.

Med årets budgetproposition 1988/89:100 står det klart att några ökade resurser till övervakningen av handelsförbudets tillämpning icke har givits. På tullen ser man ingen reell möjlighet att kunna skärpa den i dag otillräckliga bevakningen.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om skärpta åtgärder mot svenska företags investeringar och engagemang i Sydafrika,

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om förstärkta resurser till tullverkets övervakning av handelsförbudets tillämpning¹].

Mot. 1988/89
U607

Stockholm den 24 januari 1989

Ines Uusmann (s)

Anita Johansson (s)

Björn Ericson (s)

Sylvia Pettersson (s)

Margareta Winberg (s)

Ulla-Britt Åbark (s)

Iris Mårtensson (s)

Bruno Poromaa (s)

¹ 1988/89:Sk693